

Győri Ítéltábla
Pf.IV.20.049/2018/9/I. szám

A Győri Ítéltábla a Dr. Lantos Bálint Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Brandt Eszter ügyvéd által képviselt **alperes** ellen jogalap nélküli gazdálkodás visszatérítése iránt indított perében a Győri Törvényszék 2017. december 11. napján kelt 11.P.20.021/2017/17. számú ítélete ellen a felperes által 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes az illetékügyben eljáró hatóság felhívására az állam javára megfizetni 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Kötelezi az ítéltábla a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000,- (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a másodfokú eljárásban felmerült saját költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felek között „.. ügyletazonosító számon megkötött kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította akként, hogy az induló kamat mértékét 8,54 %-ban jelölte meg, ezt meghaladóan a felperesi keresetet elutasította.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes a ...i ... Kft.-től megvásárolni kívánt gépkocsi vételárának részbeni fedezetéül 2008. április 3-án hitelszerződést kötött az alperessel. A szerződéskötést megelőzően a felek 2008. március 18-án kitöltötték a finanszírozási kérelem II. számú nyomtatványt, ami szerint a gépjármű bruttó 3.530.000,- Ft-os vételárából a 450.000,- Ft önrész feletti 3.080.000,- Ft-ra a hitel nyújt fedezetet. A törlesztő részletek száma 120 db, az összes törlesztő részlet 4.409.880,- Ft, a mértékadó devizanem a CHF, a mértékadó, 2008. március 11-i árfolyam 165,93,- Ft. A törvényszék rögzítette, hogy a tájékoztató ajánlat szerint az ügyleti kamat mértéke 7,85 %, a THM 8,62 % volt. Az alperes a finanszírozási kérelmet befogadta, azt 2008. március 19-én visszaigazolta. A felek által megkötött kölcsönszerződés szerint a folyósított kölcsön összege 3.080.000,- Ft, a törlesztő részletek száma 120 db, a törlesztő részletek összege 36.749,- Ft, azok esedékessége minden hónap 25. napja. A THM 8,62 %, a mértékadó devizanem a CHF. A kölcsönvevő által kiválasztott elszámolási mód normál deviza konstrukció volt. A szerződés tartalmazta a felperes nyilatkozatát, hogy az egyedi kölcsönszerződésben és az annak hátoldalán lévő üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, és megbízta az alperest, hogy a kölcsön összegét az üzletszabályzatban foglalt feltételek szerint közvetlenül a szállítónak folyósítsa. A szerződés részét képező üzletszabályzat I.7. pontja tartalmazta, hogy amennyiben a mértékadó

devizanem nem forint, a kölcsönnevővel a kamatváltozás I. és II. elszámolása a futamidő végén történik, amennyiben a futamidő alatt nem következik be rendkívüli kamat és/vagy árfolyamesemény. A I.22. pont szerint árfolyam: a ... Rt. Által a mértékadó devizanemre kiemelt ügyfelek számára jegyzett hivatalos forintban kifejezett árfolyam. A I.23.pont szerint rendkívüli árfolyameseménynek minősül az árfolyam szélsőséges mértékű (25 %-ot meghaladó) növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest, vagy egyéb, a Magyar Nemzeti Bank, mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés (például intervenciós sáv eltolása, egyéb pénzpiaci szabályok megváltoztatása), amely a forint árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolja. A I.24. pont értelmében a mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi kölcsönszerződés létrejötté napja. A I.25.a) pont szerinti kamatváltozás I: a mértékadó kamatláb pénzpiacon bekövetkezett százalékos értékének változása függvényében a hátralévő törlesztő részletek összegét érintő kamatkülönbözet. A I.25.b) pont szerinti kamatváltozás II. (árfolyamváltozás): a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet: kamatváltozás II = fizetési kötelezettség x ((fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam)-1). Az üzletszabályzat IV.4. pontja tartalmazta, hogy a hitelező jogosult a folyósított kölcsön összege után kamatot felszámítani az ott meghatározott képlet szerint.

Miután az alperes a kölcsönt a gépjármű kereskedőnek átutalta, a felperes a gépjárművet birtokba vette.

Az alperes a kölcsönrel kapcsolatban a 2014. évi XL. törvény (DH2.törvény) szerint elszámolt, a 2015. április 27. napján kelt elszámolást a felperes 2015. május 5. napján átvette, az ellen panaszt nem nyújtott be. Az elszámolás szerint az induló kamat mértéke 8,54 % volt.

A felperes a többször módosított kereseti kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek által kötött kölcsönszerződés a Ptk. 205. § (2) bekezdése alapján nem jött létre érvényesen, mert a szerződő felek a szerződés lényeges tartalmában nem állapodtak meg. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.000.000,- Ft megfizetésére. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az általános szerződési feltételnek minősülő üzletszabályzat V.6. pontja szerinti, az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezés mint értékállandósági kikötés egyfelől a Ptk. 205/B. § (2) bekezdése alapján, mint a fogyasztói szerződésben alkalmazott speciális szerződési metódus nem vált a szerződés részévé, másfelől az a 93/2013/EGK Irányelv 3 cikk (1) bekezdése alapján tisztességtelen szerződési kikötés. Erre figyelemmel kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.000.000,- Ft megfizetésére. A szerződés hiányosságaként arra hivatkozott, hogy a felek a szerződésben a kamat mértékét nem határozták meg, a felvett kölcsön devizában meghatározott összege, illetőleg annak számítási módja a szerződésből nem állapítható meg, a perbeli kölcsönszerződés mögött olyan befektetési jogviszony is meghúzódott, amelyről a felperesnek nem volt tudomása. A másodlagos kérelmét illetően arra hivatkozott, hogy az alperes a szerződésben árfolyamkockázatot érvényesít úgy, hogy azt a felperessel fizeteti meg a törlesztő részlet részeként. Lényegében tehát nem deviza üzletről van szó, hanem értékállandósági kikötéssel ellátott forint ügylet jött létre a felek között. Az árfolyamkockázattal kapcsolatos kikötés azért is tisztességtelen, mert azt a felek nem tárgyalták meg, illetőleg az a fogyasztó számára nem volt értelmezhető. Kérte az eljárás felfüggesztését az Európai Unió Bíróságán C-51/17., és C-483/16. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárásokra tekintettel.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a szerződésben, az annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzatban valamint a hirdetményeiben minden olyan díjat, költséget, fizetési kötelezettséget és számítási módot feltüntetett, amit az 1996. évi CXII. törvény

(Hpt.), illetőleg a THM rendelet előír. A perbeli szerződés tartalmazta az összes törlesztő részletből eredő fizetési kötelezettséget, a folyósított kölcsönt, a törlesztő részletek összegét és számát, azok esedékességét. Mindezek alapján pedig a kamat mértéke meghatározható volt, mert az nem más, mint az összes fizetési kötelezettség a kölcsön összegével csökkentve. A Hpt. 210. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően így a kamat a szerződésben egyértelműen meghatározásra került. Amennyiben pedig ez az érvelés nem lenne elfogadható, úgy kérte a szerződés érvénytelenségének megállapítása esetére a szerződést az elszámolásban megjelölt 8,54 %-os kamatmérték mellett érvényessé nyilvánítani. Álláspontja szerint a 1/2016. számú Polgári Jogegységi határozatban írtakra is figyelemmel a perbeli szerződés megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdésében foglalt követelményének. Utalt arra, hogy a perbeli szerződés nem tartalmaz befektetési elemeket. Az árfolyamkockázattal kapcsolatban a felek egyedileg megtárgyalták az elszámolási módot. A kereseti kérelemben támadott szerződési megállapodás tisztességtelensége nem állapítható meg, az üzletszabályzat V.6. pontjában a felperes kifejezetten vállalta a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatot. Az üzletszabályzat egyes pontjainak értelmezése során az is egyértelmű kellett hogy legyen a felperes számára, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat fennáll.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét kisebb részben találta alaposnak. Rögzítette, hogy a felperes személyes meghallgatásával ellentétben az állapítható meg, hogy a felek többször is tárgyaltak a szerződés megkötését megelőzően, ezen alkalmakkor pedig nyilvánvalóan a kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemei is átbeszélésre kerültek. A Hpt. 213. § (1) bekezdésében és az 1/2016. PJE-ben írtakra hivatkozva kifejtette, hogy a kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a jogszabályi követeléseknek, ha az írásba foglalt szerződés - ide értve az annak a szerződéskötéskor részévé vált általános feltételeket is - a kölcsön összegét forintban (lerovó pénznem) határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével, és az kiszámítható módon tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét, és a törlesztési időpontokat. Megállapította, hogy a felek által aláírt kölcsönszerződés pontosan meghatározta a kölcsön összegét forintban, a kölcsönszerződés egyéb rendelkezéseiből és a finanszírozási kérelemből pedig egyértelműen kitűnik, hogy a kölcsön CHF alapú. Az sem kétséges, hogy a felek megállapodása folytán a folyósított kölcsön összege után a felperesnek kamatot kell fizetnie. Ez következik a finanszírozási kérelemből, és abból a szerződéses rendelkezésből is, hogy a folyósított kölcsön 3.080.000,- Ft-os összegéhez képest a felperesnek az összes fizetési kötelezettsége a szerződés szerint 4.409.880,- Ft. Tény, hogy a kamat mértékét a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában írtak ellenére nem tünteti fel, ezzel kapcsolatban azonban a törvényszék irányadónak tekintette a Szegedi Ítéltábla Pf.II.21.462/2016/7. számú döntésében foglaltakat azzal, hogy az ezen érvénytelenségi ok alapjául szolgáló hiányosságot a felek megállapodása pótolta, a szerződés konvalidálódott. A megállapodást illetően hivatkozott arra, hogy a DH2. törvény 18. § és 28. §-aiban meghatározott módon, határidőn belül és eljárások keretében az alperes elszámolását a felperes nem vitatta, ezzel pedig az induló kamat mértékére vonatkozó alperesi előadást a Ptk. 216. § (1) bekezdése alapján ráutaló magatartással elfogadta. Erre tekintettel a felek szerződését a törvényszék érvényessé nyilvánította úgy, hogy az induló kamat mértékét a felülvizsgált elszámolás adatai alapján határozta meg.

Utalt arra, hogy a 6/2013. PJE alapján az alperesnek nem kellett a felperes részére a 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.) 40. § - 42. §-ai szerinti tájékoztatást nyújtania, ezért a jelen perben nem kellett vizsgálni, hogy az alperes milyen háttérszerződéseket kötött, illetőleg azt sem, hogy egyébként devizával rendelkezett-e. A Kúria 2/2014. PJE döntésére hivatkozva kifejtette, hogy a

deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, mely szerint az árfolyamkockázatot a kedvezőbb kamatmérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, e szerződési rendelkezés a főszozolgáltatás körébe tartozik, így annak tisztességtelensége főszozabályként nem vizsgálható. A kikötés tisztességtelensége csak akkor állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor nem volt világos vagy érthető. Ugyanakkor a jelen ügyben az állapítható meg, hogy a szerződés szövegéből az árfolyamkockázatra vonatkozóan az alperes érthető tájékoztatást adott a felperesnek. Rögzítette, hogy a felperes a kölcsönszerződésben egyértelműen akként nyilatkozott, hogy az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, és megértette. A törvényszék utalt arra, hogy a Szegedi Ítéltőábla Pf.II.20.120/2017/6. számú ítéletében a perbelivel teljesen megegyező, az alperes által készített üzletszabályzat vizsgálata során azt állapította meg, hogy az egyedi szerződés „mértékadó devizanem CHF” és a „havi fix konstrukció” kitételei, valamint az üzletszabályzat egyéb rendelkezései - köztük a V.6. pont - a felperes számára az árfolyamkockázatot egyértelművé kellett hogy tegye. Az egyedi szerződésben a felek meghatározták a mértékadó devizanemet, annak fogalma az üzletszabályzatban annak 17. pontjában rögzítésre került, mint ahogy az üzletszabályzat tartalmazta a mértékadó árfolyam (I.24. pont) meghatározását és az árfolyamváltozás kiszámításának képletét (I. 25.b). pont) is. Az üzletszabályzat I.23. pontja külön meghatározta a rendkívüli árfolyamesemény fogalmát, ami nem hagyhatott kétséget a kölcsönbe vevőnek afelől, hogy az árfolyam szélsőséges mértékben is változhat. Az árfolyamváltozással együtt járó fizetési kötelezettségek változását ugyancsak felismerhetővé tette az üzletszabályzatnak az ún. fix deviza konstrukciót szabályozó XI. fejezete is.

Az elsőfokú bíróság a felperest a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján részben találta pernyertesnek, erre figyelemmel határozott a perköltségről. A felfüggesztés iránti kérelmet a Győri Ítéltőábla egységes gyakorlatára, többek között a Győri Ítéltőábla Pf.IV.20.232/2016/4/I., és a Győri Ítéltőábla Pf.II.20.005/2017/4/I. számú ítéletében írtakra figyelemmel találta alaptalannak.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását kérte azzal, hogy az ítéltőábla állapítsa meg, hogy a felek között megkötött HIT096/7708. számú kölcsönszerződés érvényesen nem jött létre a Ptk. 205. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy a felek a szerződés lényeges tartalmában nem állapodtak meg. Kérte, hogy az ítéltőábla kötelezze az alperest a felperes javára 1.000.000,- Ft megfizetésére. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az Általános Szerződési Feltételek V.6. pontja az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezés, mint értékállandósági kikötés, a Ptk. 205/B. § (2) bekezdése alapján nem vált a szerződés részévé, az tisztességtelen a 93/13/ EGK irányelv 3. cikk (1) bekezdése alapján. Erre tekintettel kérte, hogy az ítéltőábla kötelezze az alperest a felperes javára 1.000.000,- Ft megfizetésére. Kérte, hogy az ítéltőábla marasztalja az alperest az első- és másodfokú eljárásban felmerült felperesi perköltségekben is.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, abból azonban téves jogi következtetésre jutott. Arra hivatkozott, hogy a szerződés létrejöttének hiányában a felek elszámolására a Ptk. 361. § (1) bekezdése az irányadó. A kölcsönszerződés létrejöttének a Ptk. 523. § -a szerint két lényeges feltétele van, a kölcsönösszeg és a kamat meghatározása. Ezzel egyező álláspontra helyezkedett a 6/2013. PJE is. A perbeli szerződésben nincs meghatározva a kölcsönösszeg, mert a szerződés a törlesztő részletek összegét csak forintban tartalmazza. A Ptk. 205. § (1) bekezdéséből és 523. § (1) bekezdéséből következően ugyanakkor a törlesztő részleteket mint a kirovó, mint a lerovó pénznemben meg kellett volna határozni. E körben hivatkozott a 6/2013. PJE határozat III.2. pontjában írtakra. Előadta, hogy a törlesztő részletekben való megállapodás hiányában a szerződés érvényesen nem jött létre a Ptk. 205. § (2) bekezdésében írtakra figyelemmel. Fenntartotta azt az előadását is, hogy a felek a kamatban nem állapodtak meg. A másodlagos fellebbezési kérelem

kapcsán előadta, hogy álláspontja szerint a felperes 1.161.053,- Ft összeggel túlfizetésbe került. Hangsúlyozta, hogy a 6/2013. PJE egyértelműen rögzíti azt a tényt, hogy a perbeli ügylet során tényleges deviza átváltás nem történik, lényegben a bank a saját üzletpolitikai döntései alapján közzétett adataihoz viszonyítva határozza meg az adósi kötelezettség mértékét. Ezért a perbeli szerződés a Kúria Pfv.I.21.156/2015/5. és Pfv.I.21.485/2015/2. számú ítéleteiben kifejtettekre figyelemmel nem deviza ügylet, hanem értékállandósági kikötéssel ellátott forintügylet. A felperes mindössze annyit tudott értelmezni a szerződésből, hogy a fizetési kötelezettségei a 120 darab, egyenként 36.749,- Ft törlesztő részletre terjednek ki. A felek nem tárgyalták meg az árfolyamkockázatként definiált értékállandósági kikötést, így az nem vált a szerződés részévé és az egyébként is tisztességtelen, mert nem érthető a fogyasztó számára, illetőleg minden nemű banki szolgáltatás nélkül az adós fizetési kötelezettségeinek az adós hátrányára történő megállapítására alkalmas. Álláspontja szerint az a banki tájékoztatás, mely szerint az időszakos fizetési kötelezettségének mértéke ingadozhat, de a futamidőn belül kiegyenlíti magát az ingadozást, a fogyasztó számára úgy volt értelmezhető, hogy az az összes fizetési kötelezettségének mértékére nem, csak a futamidőn belüli időszakos részteljesítések mértékére van kihatással. Fenntartotta a C-51/17. és a C-483/16. számú előzetes döntéshozatali eljárásokra figyelemmel a jelen eljárás felfüggesztése iránti kérelmét, egyúttal azt azzal egészítette ki, hogy a másodfokú eljárásban hivatkozott a C-118/17. és a C-38/17. számú előzetes döntéshozatali eljárásokra is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a Szegedi Ítéltábla Gf.I.32.44/2012/4. számú, valamint a Kúria 6/2013. számú PJE határozatának III.2. pontjában írtakra tekintettel a perbeli szerződés létrejöttét és érvényességét nem befolyásolja, hogy az a kölcsönszerződés a tőke összegét, illetőleg az egyes törlesztő részleteket csak forintban tünteti fel, mivel a szerződés tartalmazta, hogy a mértékadó devizanem a CHF. Rámutatott, hogy az 1/2016. PJE határozatban írtakra figyelemmel a perbeli szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában írtaknak megfelel, mert az kiszámítható módon tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét, és a törlesztési időpontokat. Az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően hivatkozott arra, hogy a felperes az egyedi kölcsönszerződést és az annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzatot elolvasta, áttanulmányozta, azt aláírásával látta el, egyúttal úgy nyilatkozott, hogy az azokban foglaltakat megismerte, megértette és magára nézve kötelezőnek ismeri el. Erre tekintettel a felek között a szerződés létrejött. A szerződéskötést megelőzően az alperes a felperes rendelkezésére bocsájtotta a szerződést és az üzletszabályzatot, így a felperes alaptalanul hivatkozik arra, hogy az üzletszabályzat V.6. pontja nem vált a szerződés részévé. A szerződés és az ahhoz kapcsolódó üzletszabályzat rendelkezéseiből az is egyértelműen megállapítható volt, hogy a szerződés árfolyamkockázattal jár. Önmagában az, hogy az árfolyamkockázatot a hitelintézet az adósra telepítette, nem tekinthető érvénytelen szerződési kikötésnek. A szerződés rendelkezéseiből az is kitűnt, hogy az árfolyamkockázatnak nincs maximuma, korlátja. Utalt arra, hogy amennyiben a kockázatfeltáró nyilatkozat nem állna a felek rendelkezésére, ez a körülmény sem eredményezné a szerződés semmisségét, figyelemmel a BDT. 2009.2004. és a BDT. 2006.1450. számú döntésekre. A perbeli szerződés és üzletszabályzat a felperes fizetési kötelezettségeit egyértelműen meghatározta, erre tekintettel minden ettől eltérő számítási mód megalapozatlan. Az eljárás felfüggesztése iránti kérelem elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a hivatkozott döntéshozatali eljárások a Pp. 155/A. § szerint nem minősülnek felfüggesztési oknak. Ezt meghaladóan előadta, hogy a döntéshozatali eljárásokban a Fővárosi Ítéltábla nem a közösségi jog értelmezését kéri, hanem annak megállapítását, hogy az irányadó magyar jog annak nem felel meg. Erre azonban az Európai Unió Bíróságának nincs lehetősége. Hangsúlyozta, hogy a perbeli szerződés deviza alapú szerződés. A finanszírozási szerződések ezen típusának létezését mint a pénzügyi szervezetek állami felügyelete, mint a bírósági gyakorlat elismeri.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésében a felperes az eljárás felfüggesztése iránti kérelmét fenntartotta, az ítéletábra mindenek előtt azt vizsgálta, hogy ez a kérelem mennyiben megalapozott.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a Pp. 155/A. § (2) bekezdése csak annak a pernek a felfüggesztését követeli meg, amelyben a bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről határozott. A Pp. 152. § (2) bekezdése és az annak alkalmazási körében kialakult - a 3/2005. (VI.15.) Pk. - Kk. véleményben is megjelenő - bírói gyakorlat is csupán lehetőséget, nem pedig kötelezettséget teremt a tárgyalás felfüggesztésére. A tárgyalás felfüggesztése iránti jogszabályból fakadó kötelezettsége az ítéletábrának tehát nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy az ítéletábra korábbi döntéseiben (Pf.IV.20.232/2016/4/I., Pf.II.20.005/2017/4/I.) már kifejtettek szerint a C-51/17. számú eljárás alapján az eljárás felfüggesztése nem indokolt, mert a különmemű árfolyamok alkalmazását és jogkövetkezményét szabályozó 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1.törvény) 3. §-ának rendelkezései a jelen ügyben nem vetnek fel megválaszolandó kérdéseket. A C-483/16. számú előzetes döntéshozatali eljárásnak a tárgyát a DH2. törvény 37. §-a által az igényérvényesítéshez megkívánt többletkövetelmények képezik. Az ítéletábra álláspontja szerint a jelen perbeli ítélet másodfokú felülbírálatának ez sem előkérdése. A fellebbezésben a felfüggesztés okaként hivatkozott C-118/17. számú előzetes döntéshozatali eljárás a már hivatkozott Pp. 155/A. § (2) bekezdése alapján nem felfüggesztési ok. A C-38/17. számú előzetes döntéshozatali eljárás szerint az eljárás tárgyát az képezi, hogy mennyiben felel meg a 93/13/EGK Irányelvnek az a tagállami jogi szabályozási joggyakorlat, mely szerint a szerződés elsődleges tárgyát képező világos és érthető szerződési feltételt a fogyasztóval szerződő félnek nem kell kötelezően, már a szerződéskötést megelőzően megismertetnie a fogyasztóval, a deviza alapú hitel folyósítási deviza árfolyamát elegendő akkor közölnie, ha a fogyasztó már visszavonhatatlan kötelezettséget tett a szerződés teljesítésére. A jelen eljárás tárgyát nem e kérdések képezik tekintettel arra, hogy a felperes elsődlegesen arra hivatkozott, hogy nem deviza szerződést kötött az alperessel. A folyósítási deviza árfolyam meg nem ismerhetősége vagy utólagos ismerté válása nem képezte a jelen kereseti kérelem tárgyát. Erre tekintettel az ítéletábra szükségtelennek tartotta a jelen eljárás felfüggesztését.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéletábra azzal egészíti ki, hogy az üzletszabályzat I.16. pontja szerint kamat: a tőkére vetített kamat degresszív módon kerül meghatározásra az alábbiak szerint: a) a futamidő első 36 hónapját követően a kamat 2 %-al csökken, b) amennyiben a teljes futamidő 50 %-a nem éri el a 36 hónapot, abban az esetben a teljes futamidő 50 %-át követő első teljes naptári hónapban csökken a kamat 2 %-al. Amennyiben az a) vagy b) pont szerint csökkenő kamat alacsonyabb, mint a mértékadó kamat hatályos referencia értéke, abban az esetben a kamat egyenletes a teljes futamidő alatt.

Az üzletszabályzat V.6. pontja azt tartalmazta, hogy „amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt „mértékadó devizanem” nem magyar forint (HUF), a kölcsönszerződés deviza alapú szerződés, amely esetben a kölcsönbevevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke euró esetében a mindenkori intervenció sáv nagysága alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az euró keresztárfolyamának változása.”.

Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra alkalmas, a fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a felek között deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. Az ezzel kapcsolatban a törvényszék által kifejtetteket az ítéletábra teljes körűen osztja, azt megismételni nem kívánja, azokra mindössze utal. A fellebbezésben kifejtettek tekintetével az ítéletábra szükségesnek tartja rámutatni, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott a Kúria Pfv.I.21.156/2015/5. és Pfv.I.21.485/2015/2. számú döntéseiben foglaltakra, figyelemmel arra, hogy az 1/2016. PJE döntésben írtakra figyelemmel a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés akkor is megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjában írtaknak, ha az a kölcsön összegét, illetőleg a törlesztő részleteket forintban határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában kifejezett egyenértéke kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével. Alaptalanul hivatkozott arra a fellebbezésében a felperes, hogy a törlesztő részletek összegét a kölcsönszerződés nem tartalmazza, mert az forintban mint a szerződési ajánlatban, mint a szerződésben meghatározásra került. Önmagában pedig az, hogy a törlesztő részletek csak forintban kerültek feltüntetésre a fentiekben kifejtettek szerint nem jelenti a szerződés érvénytelenségét. Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően is, hogy a deviza alapú kölcsönszerződéseknel az adós részére nem kellett a Bszt. 40. § - 42. §-a szerinti tájékoztatást nyújtania a hitelintézetnek.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az üzletszabályzat V.6. pontjában írtakra figyelemmel az árfolyamkockázatról a hitelintézet az adóst megfelelően tájékoztatta. Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás akkor megfelelő, ha a szerződés szövegéből egyértelműen felismerhető, az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül a fogyasztó számára érthető, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli. Helyesen mutatott rá a törvényszék, hogy az üzletszabályzat V.6. pontján túl az üzletszabályzat I.17., I.24., I.25. pontjainak együttes értelmezése, valamint az üzletszabályzat XI. fejezete figyelembevétele és értelmezése mellett az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt felperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy az árfolyamkockázat őt terheli. Utal arra az ítéletábra, hogy az üzletszabályzat V.6. pontja külön, kifejezetten kitért arra, hogy a nem euró alapú hitelek esetén az árfolyamkockázat az euróra vonatkozó mindenkor intervenció sávon túli mértékű is lehet.

Ami a szerződés szerinti kamat mértékét illeti, az elsőfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy a perbeli szerződés a kamat százalékos mértékének meghatározását a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában írtak ellenére nem tartalmazta. Az, hogy a kamat mértékét a szerződésben a felek nem határozták meg, a Hpt. előbbiekben hivatkozott rendelkezése alapján a kölcsönszerződés érvénytelenségét eredményezi. Ugyanakkor a felperes számára nyilvánvaló kellett hogy legyen, hogy a felvett kölcsönösszeg után a szerződésben konkrét mértékben ugyan meg nem határozva, de kamatot kell fizetnie. A kamatfizetési kötelezettségre mint a szerződési ajánlat, mint a szerződéskötést megelőzően az alperes által a felperesnek adott tájékoztató is adatokat tartalmazott. Önmagában az a körülmény, hogy a törlesztő részletek együttes összege nagyobb összeget tett ki, mint a felvett kölcsönösszeg, ugyancsak arra utal, hogy a felperes kamatot volt köteles fizetni az alperesnek.

Kétségtelen tény, hogy a DH2. törvény 18. § (1) és (5) bekezdésében írtakra figyelemmel a felperes az alperes által közölt elszámolást nem vitatta, az ellen panasszal nem élt. Ugyanakkor a DH2. törvény annak 3. § (1) bekezdéséből és 4. § (1) bekezdéséből következően a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1.törvény) 3. § (1) és 4. § (2) bekezdésében meghatározott érvénytelenségi okokat hivatott orvosolni. Ebből következően a fogyasztó nincs elzárva attól, hogy utóbb más, a DH1.törvény, illetve DH2. törvényben nem nevesített érvénytelenségi okra hivatkozzon. Ismert az az álláspont is, mely szerint amennyiben a felek közötti szerződés a kamat százalékos mértékű

meghatározását nem tartalmazta, úgy a DH2. törvény alapján küldött elszámolással a felek ezt a hiányosságot konvalidálták (Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.306/2017/4.).

Az ítéltábla álláspontja ettől eltérően az, hogy a Ptk. szerinti érvénytelenségi jogkövetkezmények mindig az adott, a per (eljárás) tárgyát képező érvénytelenségi okhoz képest vizsgálándók és alkalmazhatók. A már korábban írtak szerint a DH2. törvény az árfolyamrés és az egyoldalú kamatemelés miatti érvénytelenség jogkövetkezményeit szabályozza. Ebben nem érthető bele az az érvénytelenségi ok, amelyre jelen perben a felperes hivatkozott: nevezetesen az, hogy a felek a szerződéskötéskor egyáltalán nem állapodtak meg kamatban. A DH2. törvény szerinti érvénytelenségi okok kiküszöbölése nem terjed ki az eleve a szerződéskötéskor meg nem határozott kamat hiányának pótlására, ezen érvénytelenségi ok orvoslására. Erre tekintettel a DH2. törvény szerinti elszámolás - mivel annak szükségképpen a DH1. törvény 3. § (1) bekezdése és 4. § (1) bekezdése keretei között van helye - nem értelmezhető úgy, hogy a felek az elszámolás elfogadásával valamennyi, a DH2. törvényben, illetőleg a DH1. törvényben nem szabályozott érvénytelenségi (semmisségi) okot is kiküszöbölték. Ezért a DH2. törvényre figyelemmel elkészített elszámolás nem értelmezhető úgy, hogy azzal a felek pótolták - ráutaló magatartással kifejezésre juttatták - azon egyező nyilatkozataikat, szerződéskötési szándékaikat, amelyek a DH2. törvény 3. § (1) és 4. § (1) bekezdése körén kívül esnek.

Ugyanakkor a DH2. törvény alapján küldött elszámolás, az abban közölt kamat mértéke azt eredményezi, hogy az ettől eltérő álláspontját a perben a felperesnek kellett volna bizonyítania. A felperes azonban e bizonyítási kötelezettségének a másodfokú eljárásban az ítéltábla erre irányuló felhívása ellenére nem tett eleget. Emellett az is megállapítható, hogy a másodfokú eljárásban a felperes kellő indokát adta annak, hogy a felek szerződésében THM-ként feltüntetett, az elszámolásban már kamatként szereplő 8,54 %-os mérték miként feleltethető meg az üzletszabályzat I.16. pontjában írtakra is figyelemmel a szerződés teljes futamidejére vonatkozó, az alperes közlése szerinti és a szerződési ajánlatban is feltüntetett, 7,58 %-os kamatmértéknek.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban vesztes felperes a Pp. 239. § és 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeinek megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj Áfát is magában foglaló összegéről az ítéltábla a 32/2003. (VII.22.) 3. § (1), (3), (5) és (6) bekezdései alapján rendelkezett. A másodfokú eljárásban vesztes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a feljegyzett eljárási illetéket az állam javára megfizetni.

Győr, 2018. május 16.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadvány hitelül:

Kiadó